

**yaklaşık maliyetin ihalenin
ilk oturumunda açıklandığı
dikkate alındığında
isteklinin şikâyet
başvurusunda bulunduğu tarih
itibariyle yaklaşık maliyeti
bilmediği dolayısıyla idarece
şikâyet sürecini başlatacak
herhangi bir idari işlemde
bulunulmadığı idarece
zeyilname yapılmasının
yaklaşık maliyeti arttırdığı
iddiasının anılan istekliyi
herhangi bir hak kaybına veya
zarara uğratma ihtimalinden
söz edilemeyeceği**

Toplantı No : 2019/046

Gündem No : 35

Karar Tarihi : 09.10.2019

Karar No : 2019/UH.I-1306

BAŞVURU SAHİBİ:

Pam İnş. ve Turizm Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/350737 İhale Kayıt Numaralı "2019 Yılı Avrupa 2 Bölge Abone İşleri Dairesi Başkanlığı Mesuliyet Alanındaki Atıksu Altyapı Sistemlerinin Görüntülenmesi ve Temizlenmesi İşİ" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 13.09.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "2019 Yılı Avrupa 2 Bölge Abone İşleri Dairesi Başkanlığı Mesuliyet Alanındaki Atıksu Altyapı Sistemlerinin Görüntülenmesi ve Temizlenmesi İşİ" ihalesine ilişkin olarak başvuru sahibince 23.09.2019 tarih ve 39789 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan dilekçe ile başvuruda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/1142 sayılı dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde ön inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Ön inceleme raporu ve ekleri incelendi.

Başvuru dilekçesinde özetle; ihale dokümanında tespit ettikleri ve yaklaşık maliyeti etkileyen hususların;

1- 09.08.2019 tarihinde yayımlanan ihale dokümanında ihalenin 2'nci kısmında kanal açma araçlarının toplam 13 ekip ile vardiyalı olarak çalıştırılacağına belirtilmesine karşın 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilnamede toplam 15 ekibin vardiyalı olarak çalıştırılacağına düzenlendiği, 1 kanal açma aracı ekibinin 1 şoför ve 1 vasıflı işçiden oluştuğu dikkate alındığında personel sayısının dokümanın ilk haline göre 4 kişi arttığı, 4 işçinin aylık maaş ve SGK gibi maliyetinin toplamı (4 x 5.324,87 TL) ile işin süresinin 540 gün olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu işçilerin toplam maliyetinin ilk yayımlanan dokümana göre [(21.299,48 / 30) x

540=] 383.390,63 TL arttığı,

09.08.2019 tarihinde yayımlanan ihale dokümanında ihalenin 3'üncü kısmında kanal açma araçlarının toplam 5 ekip ile vardiyalı olarak çalıştırılacağına belirtilmesine karşın 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilnamede toplam 9 ekibin vardiyalı olarak çalıştırılacağına düzenlendiği, 1 kanal açma aracı ekibinin 1 şoför ve 1 vasıflı işçiden oluştuğu dikkate alındığında personel sayısının dokümanın ilk haline göre göre 8 kişi arttığı, 8 işçinin aylık maaş ve SGK gibi maliyetinin toplamı (8 x 5.324,87 TL) ile işin süresinin 480 gün olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu işçilerin toplam maliyetinin ilk yayımlanan dokümana göre [(42.598,96 / 30) x 480=] 681.583,35 TL arttığı,

Dolayısıyla yaklaşık maliyetin toplam 1.064.973,98 TL arttığı, ancak söz konusu artışın yaklaşık maliyete yansıtılmadığı,

2- 09.08.2019 tarihinde yayımlanan ihale dokümanında 4x2 mini kombilerin günde 8 saat çalıştırılacağına belirtilmesine karşın 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilnamede 24 saat çalıştırılacağına düzenlendiği,

İhalenin 1'inci kısmında 3 mini kombine ekibin çalıştırılacağı, 1 kombine ekibinin 1 şoför ve 1 vasıflı işçiden oluştuğu dikkate alındığında personel sayısının dokümanın ilk haline göre 12 kişi arttığı, 12 işçinin aylık maliyeti ile (12 x 5.324,87 TL) işin süresinin 475 gün olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu işçilerin toplam maliyetinin ilk yayımlanan dokümana göre [(63.898,44 / 30) x 475=] 1.011.725,30 TL arttığı,

İhalenin 3'üncü kısmında 3 mini kombine ekibin çalıştırılacağı, 1 kombine ekibinin 1 şoför ve 1 vasıflı işçiden oluştuğu dikkate alındığında personel sayısının dokümanın ilk haline göre 12 kişi arttığı, 12 işçinin aylık maliyeti ile (12 x 5.324,87 TL) ile işin süresinin 480 gün olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu işçilerin

toplam maliyetinin ilk yayımlanan dokümana göre $[(63.898,44 / 30) \times 480=]$ 1.022.375,04 TL arttığı,

İhalenin 4'üncü kısmında 4 mini kombine ekibin çalıştırılacağı, 1 kombine ekibinin 1 şoför ve 1 vasıflı işçiden oluştuğu dikkate alındığında personel sayısının dokümanın ilk haline göre 16 kişi arttığı, 16 işçinin aylık maliyeti ile $(16 \times 5.324,87 \text{ TL})$ ile işin süresinin 480 gün olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu işçilerin toplam maliyetinin ilk yayımlanan dokümana göre $[(197,92 / 30) \times 750=]$ 2.129.948,00 TL arttığı,

Bu doğrultuda yaklaşık maliyetin toplam 4.164.048,34 TL arttığı, ancak söz konusu artışın yaklaşıklık maliyete yansıtılmadığı,

Ayrıca birim fiyat teklif cetvelinde yer alan T.01 pozunun ihalede istenilen 4x2 ve 6x2 kombine araçları ve ekip vardiyaları birleştirilerek oluşturulduğu, ilk ihale dokümanında her iki kombine aracının 8 saat çalıştırılacağı yer almasına rağmen, zeyilname ile 4x2 kombine araçlarının 24 saat çalışacağı belirtildiği, dolayısıyla söz konusu 2 farklı iş kaleminin tek bir poz altında birleştirilmesinin yaklaşık maliyeti arttıracacağı ancak söz konusu artışın yaklaşık maliyete yansıtılmadığı,

3- 09.08.2019 tarihinde yayımlanan Sözleşme Tasarısı'nın 36.1'inci maddesinin saha mühendislerinin istenildiği, ancak 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilnamede saha mühendisinin saha teknikeri olarak değiştirildiği, bu durumda mühendis maaşı (asgari ücretin %160 fazlası) ile tekniker maaşı (asgari ücretin) aynı olamayacağından, dokümanın ilk haline göre tüm kısımlarda toplam 8 adet saha mühendisinin değil 8 adet saha teknikerinin çalıştırma zorunluluğu getirildiği, ancak söz konusu değişimin yaklaşık maliyete yansıtılmadığı,

Ayrıca yaklaşık maliyetin hazırlanmasında teknik personel ile ilgili hiçbir girdinin olmadığı, bu durumun yaklaşık maliyeti

etkileyen önemli bir unsur olduğu, şöyle ki;

1 kısım için 2 adet saha mühendisi: $2 \times 8.148,50 \text{ TL} \times 5,5 \text{ ay} = 252.603,50 \text{ TL}$

2 kısım için 3 adet saha mühendisi: $3 \times 8.148,50 \text{ TL} \times 18 \text{ ay} = 440.019,00 \text{ TL}$

3 kısım için 2 adet saha mühendisi: $2 \times 8.148,50 \text{ TL} \times 16 \text{ ay} = 260.752,00 \text{ TL}$

4 kısım için 1 adet saha mühendisi: $1 \times 8.148,50 \text{ TL} \times 25 \text{ ay} = 203.712,50 \text{ TL}$ olarak hesaplanması ve yaklaşık maliyete eklenmesi gereken işçilik giderleri yaklaşık maliyete eklenmediği,

4- Dokümanın ilk halinde T.03 pozunun analizinde kamera operatörü hesaba katılmışken 02.09.2019 tarihinde yayınlanan zeyilname ile kamera operatörünün kaldırıldığı, bu durumun söz konusu poza teklif vermeye engel teşkil ettiği, ayrıca yaklaşık maliyetin değişmesine sebebiyet verdiği,

5- Yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında T.13 pozu analizinde yer alan GİS'lerin alınabilmesi için ihtiyaç duyulan harita mühendisi ve harita teknikerine yer verilmediği,

6- 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilname ile vasıflı işçilerin kombine, kuka ve vidanjör araçlarında ekip olarak çalışacaklarının belirtildiği, ancak yaklaşık maliyete bu işçiliklerin sözleşme dosyasında belirtildiği gibi alınmadığı ve asgari ücret üzerinden yaklaşık maliyetin hesaplandığı, bu durumun yaklaşık maliyetin yanlış hazırlandığını gösterdiği,

Şeklinde olduğu, bu itibarla yukarıda aktarılan maddeler incelendiğinde tamamının yaklaşık maliyete etki eden unsurlar olduğu, zeyilname ile giderilemeyeceği ve ihalenin iptal edilerek doğru verilerle yeniden hazırlanması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "İhalelere yönelik başvurular" başlıklı 54'üncü maddesinde "İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikayet ve itirazın şikayet başvurusunda bulunabilirler.

...

Başvurular üzerine ihaleyi yapan idare veya Kurum tarafından gerekçeli olarak;

...

c) Başvurunun süre, usul ve şekil kurallarına uygun olmaması, usulüne uygun olarak sözleşme imzalanmış olması veya şikayete konu işlemlerde hukuka aykırılığın tespit edilememesi veya itirazın şikayet başvurusuna konu hususun Kurumun görev alanında bulunmaması hallerinde başvurunun reddine, karar verilir." hükmü,

Aynı Kanun'un "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "...İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır..." hükmü yer almaktadır.

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru ehliyeti" başlıklı 5'inci maddesinde "İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden;

a) İstekli olabilecekler; ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının verilmesi, ön yeterlik ve/veya ihale ilanında veya ön yeterlik ve/veya ihale dokümanında yer verilen düzenlemeler ve/veya bu düzenlemeler ile idari uygulamalar arasındaki uyumsuzluklar,..." hükmüne,

Aynı Yönetmelik'in "Ön inceleme konuları ve ön inceleme üzerine yapılacak işlemler" başlıklı 16'ncı maddesinin ilk fıkrasında Kuruma yapılan başvuruların ön incelemesi sırasında aranacak hususların düzenlendiği, başvuruların ehliyet yönünden de inceleneceği,

“Ön inceleme konularına aykırılık üzerine alınacak kararlar” başlıklı 17’nci maddesinin ilk fıkrasında da “16 ncı maddenin birinci fıkrası bakımından bir aykırılığın tespiti üzerine Kurul tarafından başvurunun reddine karar verilir.” hükmüne yer verildiği görülmektedir.

Aktarılan mevzuat hükümlerinden, başvuru ehliyetine ilişkin olarak iki temel şartın öngörüldüğü, bunlardan ilkinin ihale dokümanı edinilmesi ve/veya ihaleye teklif sunulması, diğerinin ise ilgilinin ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığının veya zarara uğramasının muhtemel olduğunun ortaya konulması olduğu anlaşılmaktadır.

Başvuru sahibi istekli tarafından 02.09.2019 tarihinde yayımlanan ve ihale dokümanında değişiklik yapan zeyilnamenin yaklaşık maliyeti arttırıcı yönde etkilediği, ancak idarece yaklaşık maliyetin söz konusu zeyilname öncesi hesaplanması nedeniyle zeyilnamede yer alan hususların yaklaşık maliyete yansıtılmadığı, bu durumda da ihalenin iptal edilmesi gerektiği iddia edilmektedir.

Yapılan incelemede İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen ihalenin ilan tarihinin 09.08.2019, ihale tarihinin 13.09.2019 olduğu, ihale sürecinde biri 21.08.2019, diğeri 02.09.2019 tarihinde olmak üzere iki adet zeyilname düzenlendiği anlaşılmıştır.

Başvuruya konu ihaleye ilişkin itirazın şikâyet başvurusunda inceleme konusu husus, başvuru sahibinin başvuru ehliyetinin ikinci şartı olan bir hak kaybına veya zarara uğramış olması veya bu ihtimalin bulunup bulunmadığıdır.

4734 sayılı Kanun’un gerekçesinde veya ikincil mevzuatta “hak kaybı” ve “zarara uğrama” kavramlarına ilişkin ayrıntılı bir açıklama bulunmadığı, ancak anılan Kanun’un 54’üncü maddesinde yer alan hak kaybı ve hak kaybı ihtimaline dayanan başvuru ehliyeti şartının, idari yargılamada esas alınan ehliyet

şartının özel ve dar bir uygulaması niteliğinde olduğu, bu itibarla ihale sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak, menfaat ihlali kriterinde olduğu gibi idari işlemle arasında herhangi bir bağlantı bulunmasının başvuru ehliyeti açısından yeterli olmayacağı, başvuru sahibinin idari işlemde doğrudan doğruya bir hak kaybına uğradığını ve/veya uğraması ihtimalinin olduğunu ispatlaması gerektiği, ayrıca korunacak menfaatin doğrudan, meşru, somut ve güncel olması gerektiği anlaşılmıştır.

Bu çerçevede yaklaşık maliyetin ihalenin ilk oturumunda, bir başka deyişle 13.09.2019 tarihinde açıklandığı dikkate alındığında başvuru sahibi isteklinin şikâyet başvurusunda bulunduğu tarih itibariyle yaklaşık maliyeti bilmediği, dolayısıyla idarece şikâyet sürecini başlatacak herhangi bir idari işlemde bulunulmadığı, bu nedenle idarece zeyilname yapılmasının yaklaşık maliyeti arttırdığı iddiasının anılan istekliyi herhangi bir hak kaybına veya zarara uğratma ihtimalinden söz edilemeyeceği, zira istekli tarafından idarece Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi uyarınca yaklaşık maliyetin güncellenip güncellenmediğinin bilinmeyeceği gibi 02.09.2019 tarihinde yayımlanan zeyilnamenin yaklaşık maliyete yansıtılmadığı tespitinin şikâyet başvurusunda bulunulan tarih itibariyle yapılamayacağı, dolayısıyla bilgi sahibi olunmayan yaklaşık maliyet nedeniyle bahse konu isteklinin korunması gereken menfaatinin güncel ve meşru olmadığı, bu nedenle de anılan isteklinin söz konusu husus nedeniyle doğrudan doğruya bir hak kaybına uğradığı ve/veya uğrama ihtimali olduğu sonucunun çıkarılamayacağı sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, somut olayda başvuru sahibinin iddiaları uygun bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliğı ile karar verildi.